

Spre analiza comitetului cultural
si juriului din cadrul CLL

ORAȘUL LUDUȘ		
INTRARE Nr.	19407	
Ziua	07	luna 03 anul 18

ROMÂNIA

A.N.V.R. FILIALA MUREȘ

Subfiliala LUDUȘ

Nr. 16 din 21.02.2018

NECLASIFICAT

DOMNULUI PRIMAR AL ORAȘULUI LUDUȘ

Cu respect vă adresăm rugămintea de a supune aprobării Consiliului Local Luduș, ca denumirea unei străzi sau a unei instituții de învățământ din localitatea pe care cu devotament, profesionalism și competență o conduceți, a numelui de **General Vasile Moga**.

Solicităm acest lucru deoarece Generalul Vasile Moga, veteran de război, decorat cu cea mai înaltă distincție a statului român, „Ordinul Mihai Viteazul”, provine din zona Luduș, a participat la activități didactice – educative și patriotice în oraș și în comunele limitrofe.

S-a născut în satul Chimitelnic (Cipăieni), plasa Luduș, comitatul Turda – Arieș, la 18 noiembrie 1910, dintr-o familie de învățatori, profesie pe care a îmbrățișat-o și acesta. A fost învățător în satul Chimitelnic, apoi în satele Bogata, Botez și Scărișoara, iar după război, în Luduș și Turda. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial a participat pe frontul de est cu Batalionul 11 Vânători de Munte, acoperindu-se de glorie, fapt pentru care a fost decorat cu ordinele „Coroana României”, „Steaua României”, „Crucea de Fier Germană” și „Mihai Viteazul”.

A fost rănit de două ori, în Caucaz și Crimeea, ultima fiind foarte gravă, necesitând 18 luni de spitalizare.

A participat la război cu gradul de locotenent, iar în 1944 a fost avansat, pe front, la gradul de căpitan.

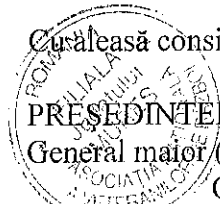
Participând doar la campania din est, până în 1990 nu i s-a recunoscut calitatea de veteran de război, dar după acest an a primit această calitate, fiind avansat onorific în grade succesive, iar în anul 2002 prin decret prezidențial a fost avansat la gradul de GENERAL DE BRIGADĂ.

În întreaga viață socială a fost caracterizat ca un om cu o temeinică pregătire, foarte conștiincios, corect, sânguincios, bun patriot, cu înalt grad de umanism, priceput în relațiile cu oamenii.

A decedat în anul 2007 și a fost înmormântat în municipiul Turda, unde a trăit în ultimii ani ai vieții.

Detalii despre biografia și activitatea acestui brav ofițer român le detaliem în anexă.

Cusăleasă considerație,

PREȘEDINTELE FILIALEI MUREȘ A A. N. R. R.

General maior (r)

Gheorghe POPA

PREȘEDINTELE SUBFILIALEI LUDUȘ A A. N. R. R.

COLONEL (r)

Serhei POPOVICI

GENERALUL DE BRIGADĂ VASILE MOGA

1. Data și locul nașterii: 18 noiembrie 1910, localitatea Chimitelnic, plasa Luduș, comitatul Turda-Arieș.
2. Studii și anul absolvirii:
 - 5 clase primare - Chimitelnic, 1921;
 - Școala normală de învățători - Cluj, 1928;
 - Curs de instruire a cadrelor didactice – Turda, 1948.
3. Serviciul militar:
 - școala militară de ofițeri în rezervă Ploiești: 10.11 1931 – 01.11 1932;
 - comandant de pluton la Regimentul 85 Infanterie.: 01.03 – 30.05 1939 – concentrat;
 - comandant de pluton la Regimentul 85 Infanterie: 01.09 – 30.10 1939 – concentrat;
 - comandant de pluton infanterie la Regimentul 85 Infanterie: 07.06 – 16.10 1940, concentrat;
 - comandant pluton vânători de munte la Batalionul 11 Vânători de Munte: 21.10 01.12 1941 – mobilizat ;
 - mobilizat în țară la Batalionul 11 Vânători de Munte: ianuarie – iulie 1942;
 - curs ofițeri în rezervă la Centrul de Instrucție a Infanteriei: Făgăraș 01.08 1951 – 30.10 1951.
4. Participare la război: cu Batalionul 11 Vânători de Munte: : 21.07 1942 –24.01 1944:
 - comandant de pluton la Batalionul 11 Vânători de Munte: 21.07 – 15.01 1942,
 - comandant de companie la Batalionul 11 Vânători de Munte: 15.01 1942 – 24.01 1944.
5. Acțiuni militare importante la care a participat:
 - Unitatea sa a făcut parte din celebra Divizie 3 Vânători de Munte, supranumită Divizia de Cremene, condusă de faimosul general Leonard Mociulschi;
 - Divizia a fost introdusă în luptă în munții Caucaz, din peninsula Crimeea, prin trecerea de la strâmtoarea Kerchi, direct în ofensivă contra forțelor sovietice;
 - Participarea la acțiuni ofensive în munții Caucaz, până la mijlocul lunii ianuarie 1943. La 22 septembrie 1943 este rănit ușor la cap de un glonț, dar după o perioadă de două săptămâni de spitalizare la spitalul militar de linie din Kerchi, se întoarce la unitate și își reia funcția;
 - Participarea la acțiuni de apărare și retragere din zona Caucaz, unitățile de vânători de munte asigurând retragerea și trecerea trupelor germane și române peste strâmtoarea Kerchi, în peninsula Crimeea, în perioada ianuarie – noiembrie 1943, reușind să mențină un cap de pod în peninsula Taman, din aprilie până în noiembrie 1943, împotriva unor forțe sovietice mult superioare numeric și al dotării;
 - Participarea la apărarea, ulterior evacuarea trupelor române și germane din peninsula Crimeea, în perioada noiembrie 1943 – ianuarie 1944. În data de 24 ianuarie 1944, căpitanul Vasile Moga a fost rănit pentru a doua oară și a fost evacuat la spitalul militar din Constanța, ulterior la cel din Turda, fiind externat la 01 septembrie 1945.
6. Grade militare obținute:
 - sublocotenent, la 01 noiembrie 1932, conform ordinului Ministerului de Război nr. ID 1071 din 4 iunie 1934;
 - locotenent, la 01 iunie 1938, conform ordinului Ministerului de Război nr. ID 2078/1938;
 - căpitan, la 22 martie 1944 conform ordinului Ministerului de Război nr. ID 619/1944.

- după 1992 a fost avansat onorific, succesiv, la gradele de maior, locotenent – colonel și colonel în retragere;
 - la 08 noiembrie 2002 a fost avansat la gradul de general de brigadă, conform decretului prezidențial nr. 899/2002.
7. Pentru faptele de arme, curajul și acțiunile de luptă deosebite, statul român i-a acordat următoarele decorații militare de război:
- Ordinul „Coroana României”, cl. V cu spade și însemne de război, prin decretul regal nr. 22858/1942;
 - Ordinul „Steaua României”, clasa III, cu spade și panglică de Virtute Militară, prin decretul regal nr. 1752/08.06 1943;
 - Medalia „Crucea de Fier Germană” conform ordinului 172/20 februarie 1943;
 - Ordinul „Mihai Viteazul”, cl. III, conform decretului regal nr. 922/3267 din 28 februarie 1944;
 - A fost citat de mai multe ori prin Ordinele de Zi ale Diviziei 3 Vânători de Munte și ale Corpului de Munte, pentru fapte de vitejie și eroism pe câmpul de luptă.
8. Activități în viața civilă;
- septembrie 1928 – august 1930, învățător în Chimitelnic și Botez;
 - august 1930 – august 1934, învățător la Scărișoara, Vidra și Câmpeni, timp în care a îndeplinit și stagiul militar;
 - august 1934 – ianuarie 1942 învățător la Luduș, fiind și coordonator al activităților de pregătire premilitară a tinerilor;
 - septembrie 1945 – august 1946, învățător și subinspector pentru învățământ la Luduș;
 - septembrie 1946 – august 1966, învățător la Turda.
9. A decedat în anul 2009, fiind înmormântat la Turda.

Documentele originale din care au fost extrase datele menționate se găsesc în dosarul existent la Asociația Națională a Veteranilor de Război, subfiliala Luduș.

PREȘEDINTELE SUBFILIALEI LUDUȘ A A. N. V. R.

Col (r)

Sever POPOVICI

IN MEMORIAM GENERALUL DE BRIGADĂ VASILE V. MOGA – OȘTEAN AL ROMÂNIEI MARI

S-a născut pe plaiuri mureșene, în comuna Chimitelnic (Cipăieni), plasa Ludușul de Mureș, în familia învățătorului (docentului) de școală confesională românească **Vasile Moga**. De la tatăl său, de la părintele paroh **Maxim Olteanu**, de la înțelepții bătrâni ai comunității locale a moștenit iubirea curată față de Dumnezeu și de semenii, starea de solidaritate umană românească, tăria de caracter a românului conștient de datoriile pe care le are față de neamul său românesc și de patria sa România.

Până la 1 Decembrie 1918, sufletul său a vibrat la intensitatea speranțelor părinților săi și a vrednicilor români din Chimitelnic convinși că voința divină și un mare act istoric va schimba în bine soarta românilor din Transilvania.

După Marea Adunare Națională din 1 Decembrie 1918, fiul de învățător a înțeles că la Alba Iulia neamul românesc a înviat, refăcându-și unitatea în România Mare.

Crescând în ani și înțelepciune, a conștientizat că strădaniile de zi cu zi ale tatălui său, ale comunității creștine locale pentru salvarea școlii românești, a educației și credinței în limba și simțirea românească, și-au avut izvorul în puterea de viață a poporului român, în dorința și voința de a se dezvolta liber, unit, în pace și în fericire.

O astfel de înțelegere poate explica de ce, spre bucuria părinților și satisfacția consătenilor, adolescentul **Vasile V. Moga** a hotărât să se facă dascăl de școală românească. După absolvirea în anul 1928 a Școlii Normale din Cluj, a făcut practica pedagogică, un an, la Școala Elementară din Chimitelnic, un alt an la Școala Primară din satul Botez, comuna Cecălaca, apoi la copii de moși din localitățile Scărișoara, Fața Lăzești și Vidra Asuprapietrii, din Munții Apuseni. Promovând, în anul 1931, examenul de definitivare în învățământ, a fost titularizat ca învățător la Școala Elementară din Luduș. La onorantul blazon al tatălui, fiul **Vasile** a adăugat, tot așa, prin propriile merite, un plus de renume, cel de ofițer, după absolvirea în anul 1932, a Școlii Militare de Ofițeri de Rezervă Ploiești.

Și-a exersat și perfecționat atribuțiile de ofițer și dascăl în scurtele episoade de concentrare la Regimentul 85 Infanterie, în perioada interbelică, în calitate de comandant de pluton. Până la mobilizarea sa pe front, locotenentul **Vasile V. Moga** a funcționat între 1934 și 1942, ca învățător la Luduș și coordonator al activităților de pregătire premilitară a tinerilor din Luduș și comunele învecinate.

Când norii negri ai celui de Al Doilea Război Mondial s-au apropiat de hotarele României Mari, după ce România a intrat în război, la 22 iunie 1941, pentru eliberarea pământului românesc al Basarabiei și Bucovinei de Nord, tânărul ofițer **Vasile V. Moga**, cu gradul de locotenent, a făcut parte din eroica Divizie 3 Munte, condusă de faimosul general Leonard Mociulschi.

Cu unitatea sa, Batalionul 11 Vânători de Munte, a intrat în iadul războiului în luptele din peninsula Crimeea și din Munții Caucaz. Un glonț i-a găurit cască de oțel și s-a oprit în osul capului. După operație a revenit pe câmpul de luptă, la subunitatea sa. Nu a suportat să fie despărțit de românașii săi oșteni, pe care îi iubea ca pe propriii săi frați. Pentru toate faptele de arme eroice, a fost decorat și citat prin Ordinele de zi ale eșaloanelor superioare. Au strălucit pe pieptul său Ordinul "Coroana României", clasa V, cu spade și însemne de război (1942), Ordinul "Steaua României" clasa a III-a, cu spade și panglică de "Virtute Militară", Ordinul militar de război "Mihai Viteazul", (1944) cea mai înaltă distincție militară pe care putea să o primească un ofițer, numai pe

front, toate conferite prin Decrete Regale, semnate de regele Mihai I al României și medalia "Crucea de Fier" germană (1943).

A doua rană suferită pe front în 24 ianuarie 1944, lângă Feodosia, în timpul retragerii trupelor germane și române din Peninsula Crimeea, din fața impetuoasei ofensive a armatei sovietice, l-a scos definitiv din luptă. Ministerul de Război al României l-a recompensat prin avansarea la gradul de căpitan. După o spitalizare de un an și opt luni, a fost lăsat la vatră.

Revenit la Luduș, în septembrie 1945, a funcționat ca învățător și subinspector școlar.

În septembrie 1946 s-a transferat la Turda, unde a lucrat ca învățător titular timp de două decenii, până în 1966 și ca învățător suplinitor până în 1977.

Ca ofițer rezervist, veteran de război, cavaler al Ordinului "Mihai Viteazul" a fost mulți ani oaspete îndrăgit al militarilor din Garnizoana Turda, nelipsit de la ceremoniile, solemnitățile și sărbătorilor naționale, membru activ al Asociației Naționale a Veteranilor de Război.

După anul 1992 a fost avansat onorific, succesiv, la gradele de maior, locotenent-colonel, colonel și general de brigadă în retragere.

A decedat în anul 2009, după împlinirea vârstei de 99 de ani. Își doarme somnul de veci în Cimitirul Ortodox din Turda.

La propunerea domnului general maior (r) **Gheorghe Popa**, președintele filialei Mureș a A.N.V.R. și a domnului colonel (r) **Sever Popovici**, președintele subfilialei Luduș a A.N.V.R., Consiliul Local Luduș va cinsti, în cadrul programului local "Centenarul Marii Uniri" personalitatea generalului de brigadă **Vasile V. Moga**, ca apărător - erou al României Mari.

Text:

MIRCEA GHEBOREAN

